

Desiré-plakát, 2016

A vihar-plakát Blaskó Árpáddal. Fotó: Szerda Zsófia

Blaskó Árpád a szabadkai Népszínház bejáratánál. Fotó: Szerda Zsófia

Szerda Zsófia

„A DIGITÁLIS KOLLÁZST NEM TUDOM MEGTAGADNI”

Blaskó Árpád terepe a grafikus dizájn. Ő a „verbászi születésű kúlai, aki Szabadkán él, és Zentán, illetve Újvidéken dolgozik” – írja magáról. A tervezés, a dizájn mindig is érdekelte. Elejében a belsőépítészet, a bútortervezés, majd a grafikus dizájn. Szegeden kezdett el építészetet tanulni, onnan átíratkozott Szabadkára, majd az Újvidéki Művészeti Akadémia tervezőgrafika szakán szerzett diplomát. Fontos számára a tanítás, egyengeti a Bolyai Tehetséggondozó Gimnázium fiatal képzőművészeinek útját, ő a Kosztolányi Dezső Színház plakáttervezője, ezen belül öt éve a Desiré Central Station nemzetközi kortárs színházi fesztivál arculatának tervezője. Későn fekszik, keveset alszik, reggel minimum dupla kávéval iszik. Kávéval rendelünk mi is a beszélgetés elején, pedig már nincsen reggel.

– *Mit hozol magaddal az egyetemről, mi volt a leghasznosabb, amit ott tanultál, persze a szakmai tárgyakon kívül?*

– A leghasznosabb az volt, hogy megtanultam egy munkatempót. Sok a munka, még több a határidő, fontos ezt időben elsajátítani. Emellett gondolkodásmódot, praktikus dolgokat, például a programok használatát. Az akadémia számomra fantasztikus hely volt, szerettem az ott töltött éveket, jó, hogy foglalkoznak azzal, hogy amikor az ember befejezi az egyetemet, meg tudja állni a saját lábán. Sok mindenre felkészít.

– *Plakát. Ha összehasonlítod, mondjuk egy könyv illusztrálásával, miben különböznek egymástól?*

– A plakát egyetlenegy felületen, egy B1-es, vagy B2-es felületen létezik, egy darab kép, melyen keresztül be kell mutatni magát a darabot, rendezvényt, stb. A könyvillusztrálás akkor sikeres, ha szorosan a könyvhöz fűződik, még ha átvitt értelemben is. Sosem szerettem azokat a változatokat, mikor „beleoperálnak” festményeket egy könyvbe úgy, hogy semmi köze nincs hozzá. A plakát esetében nagyobb a szabadságod, tudsz célozni. A klasszikusok előadásai esetében leggyakrabban

a plakát elmeséli a darabot, az alternatívabb színházi előadások esetében lehet elvontabb, tudsz vele csak célozni momentumokra, párhuzamokra, a darab üzenetére, vagy éppen annak kontráját megmutatni. De mindezt egy felületen. Esetleg még a bookletben, flyerben lehet villogni, variálni, de az is a plakátot kell, hogy kövesse. Ha könyvről beszélünk, ott különálló szegmens a borító, s a többi illusztráció. Persze ezeknek is kommunikálniuk kell egymással. Ha mondjuk öt illusztrációt készítek a verseskötet öt fejezetéhez (ilyen volt Benedek Miklós kötet), akkor össze lehet kötni, elmesélni egy mesét az öt képpel. Miki kötetének bemutatóján az illusztrációk külön is ki lettek állítva, mert úgy is működtek, és reményeim szerint a könyvvel együtt is.

– *Vannak olyan alkotók, dizájnerek, illusztrátorok, akiknek nagyon erős a kézjegye, ránézésre meg lehet állapítani, hogy az az ő munkájuk. Te, azt hiszem, nem ezek közé tartozol, de ha tovább szemléljük, azért lehet találni benne „Blaskós” jegyeket.*

– Örülök, ha így látod, nem szeretnék első ránézésre felismerhető lenni. Talán ami engem leginkább jellemez, az a digitális kollázs. Néha úgy érzem, nem nagyon tudok kiszabadulni a hardcore kollázsolásból, de törekszem rá. Főleg, amióta a Szabadkai Népszínháznak is dolgoztam. Voltak ötleteim ugyanis, amelyekről én azt gondoltam, hogy fantasztikusak, mégis visszaküldték, hogy nem megfelelő, túl durva, vagy nem ilyenre gondoltak. Ezért nekem is át kellett állnom, mert egy kortárs színháznak, mint például a Kosztolányi Dezső Színház, másféle plakátokat terveztem, s ide megint más oldalhoz kell nyúlni. De amit nem tudok megtagadni, az a digitális kollázs. A különböző elemekből összefabrikált egész.

– *Miért izgat ez annyira?*

– Valahol mindig is az orosz avantgárdot tekintetem igazán az én világomnak, s amikor plakátok kapcsán kutattam, beleszerettem ebbe a színté

amatőr szintű kollázsolásba, mert bár amatőrnek tűnik, a végeredmény vérprofi. Mindig erre töreksem, s bizony nagyon nehéz elérni ezt a szintet. De innen származtatható munkáimban a kollázs, a „vagdalás”. Mindemellett persze rajzolni is nagyon szeretek, de nem vagyok a világ legjobb rajzosa, ezt tudom magamról, s valószínű ezért is történt, hogy amikor valamit elkezdtem tervezni, akkor innen-onnan lecsippenttem, és sikerült olyan jól összeraknom, amivel én magam is elégedett voltam. Amikor viszont rajzoltam, azt mindig mesterként, összedobottnak éreztem. Egyre jobban húzok a trash dizájn felé is, amivel szintén óvatosan kell bánni, egy vékony banánhéj, s könnyen el lehet rajta csúszni.

– *Egyébként van egy bázisod a számítógépen, ahonnan válogatsz? Vagy már újságot is úgy olvasol, hogy azt keresed, mit tudsz majd onnan felhasználni egy másik munkához?*

– Próbálkoztam már bázist kialakítani, összegyűjteni a jó és használható anyagokat, de felhagytam vele, mert úgysem az fog kelleni. Úgy gyűlik egy bázis, hogy nem törlek ki semmit. Mindent elmentek. Volt egy időszakom, amikor elkezdtem törölgetni, s kitöröltem olyan dolgokat is, amelyek később kellettek volna. Most már megvannak az olyan elemek, amelyekhez később vissza-visszanyúlok. Eszembe jut, hogy egy régebbi plakát kapcsán találtam egy észveszejtően jó hátteret, de nem használtam, s most jól jönne, és máris tudok hova nyúlni.

– *Tehát saját magadtól lopsz.*

– Így van. Olyanokat lopok, amiket előtte nem használtam. Éppen nemrég gondoltam el azon, hogy mennyi ilyen felhasználatlan munkám van. Plakátötletek, amelyek nem lettek elfogadva, és nem azért mert rosszak, hanem mert a megrendelőnek nem feleltek meg. Úgyhogy az elmúlt időszakban ki is állítottam néhány olyan munkát egy ominózus kiállításon, ami készült valamire, de ott porosodott a számítógép fiókjában. Tehát van adatbázisom, de ott a múltbéli munkák és azok kellékei vannak. Ha jön az új meló, akkor nekiesek, s mint a bitcoin bányászok, úgy kapálom elő én is a jó kis képanyagot. De újságból is szeretek vadászni és bajszokat rajzolni az arcokra. Kulcsszavak alapján

keresek, s híve vagyok az internet szabadságának. Még soha semmiért nem fizettem. Loptam ugyan, de nem megyek érte börtönbe, mert ezeket az internet adja. Rengeteget ad, de nagyon sokat kell kutatni.

– *Mikor legutóbb beszélgettünk, azt mondtad az önálló kiállítás ötletére vonatkozó kérdésemre, hogy: „Majd öregkoromban. Szimpatikus egy önálló kiállítás, de egyelőre nincs még akkora munkásság mögöttem...”. Ez a mondat remélem azóta némi képp módosult.*

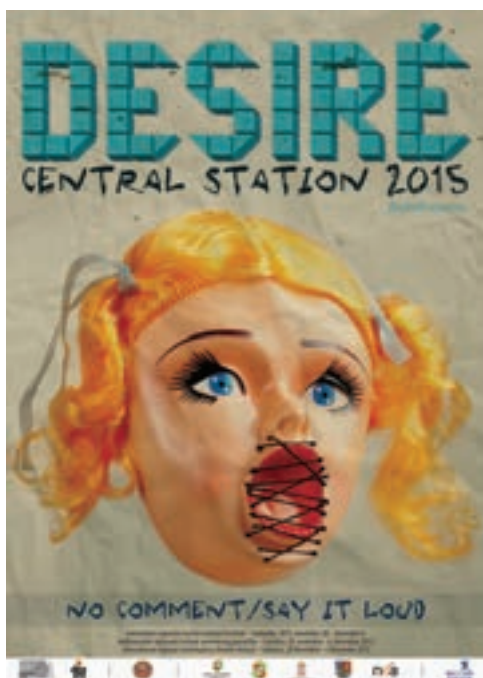
– Úgy látszik öregedtem. Egyébként ezt az állításon tartom, de túl gyors világban élünk ahhoz, hogy ez így maradjon.

– *Gyorsabban öregszenek.*

– Haha, igen. Közben még mindig önző fiatalok vagyunk, akik nem azon morfondíroznak, hogy családot kellene alapítani, hanem a saját dolgaikkal foglalkoznak, és saját maguknak élnek, de ez most egy ilyen világ. S igen, pont e gyorsaság miatt érzem azt, hogy lecsúszok mindenről, ha öregségemre tartogatom az önálló kiállítást, úgyhogy most már gondolkodom ezen, de még formálódik a fejemben ennek a formája és a „hogyanja”. Válogatni lenne miből, megterveztem az 5. Desiré fesztiválot, rengeteg előadás plakátját, van egy színházi opuszom, ott az iparművészeti vonal, és a könyvillusztrációk is.

– *Ha már említet a könyveket, tudom, hogy szeretsz a szerzővel személyesen is konzultálni, nem csak a szöveg alapján képzod le annak vizuális megjelenését.*

– Mindig van egy vízióm, de néha két kattintás után rájövök, hogy az nem lesz jó. Aztán elindítok egy új vonalat, s ha elkészül az első illusztráció, amiről azt érzem, ez lesz a könyvhöz passzoló világ, onnantól minden sínen van. Minden attól is függ, hogy mennyire tudom azt, amit elolvasok, ötvözni az író mondanivalójával és saját ötleteimmel. Tényleg az működik legjobban, ha a könyv elolvasása mellett személyesen is beszélgetek a szerzővel, hogy ő is elmondhassa, mire gondolt például akkor, amikor írta. Ezáltal a borítót és az illusztrációkat is jobban személyre (könyvre) tudom szabni.

Desiré, 2015

Кокoшка (Kokoška), 2018

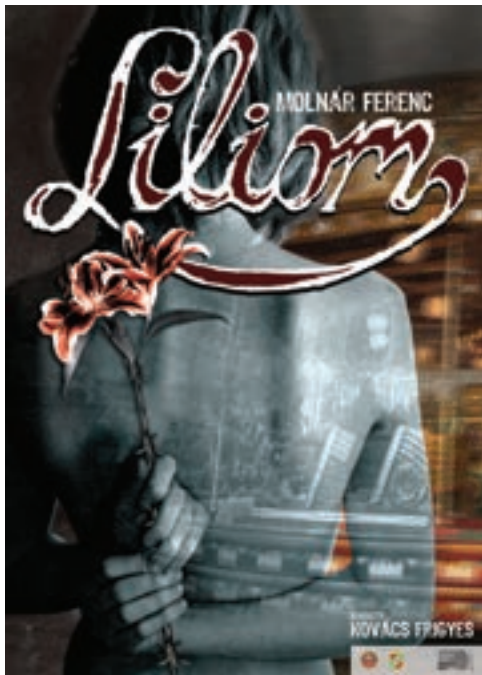
Kapitalizmus, 2016

Exodus, 2015

Felhő a nadrágban, 2017

Liliom, 2015

Gogoland, 2016

– Saját ötleteid megvalósítására mennyi idő marad a rengeteg megrendelés mellett?

– Ritkán marad időm kidolgozni egy saját ötletet, de van azért néhány ilyen is, például a „Görbe tükör a média áldozatainak” című egysorosra készült kép, amit különösen szeretek. Régebben a *Jelfolyammal* sokat dolgoztam együtt, ők írtak, mi illusztráltunk, vagy fordítva. Sok jó dolog született, sokat alakított rajtam az az időszak, és ez fordított a kollázs-illusztráció irányába is. De saját ötlet alapján készültek el munkáim a *Miniatűrök* kiállításra, amit Boros György szervezett, s az Akadémián készült rajzaimat digitalizáltam és manipuláltam tovább, vagy a Szabadkai Városi Könyvtár felkérése, ahol Weöres Sándor egysorosait kellett képekben bemutatnunk.

– Az elmúlt egy évben pedig a művészet mellett tartományi segédítőkári funkcióban is tevékenykedtél.

– Érdekes egy év volt ez, csak sajnos mellette nem nagyon tudtam alkotni és a saját dolgaimmel foglalkozni. S számomra mindig a dizájn állt az első helyen. Ez a munkám, még ha ez fizet is a legkevésbé. Ezért most próbálok mindent ebbe az irányba terelgetni, pluszmunkákat is bevállalok, többet akarok dolgozni magamnak és másoknak is. Ráadásul most home-office-ból dolgozom, ami nem mindig jó dolog, főleg mikor délután az ember rájön, hogy még mindig pizsamában van, pedig már reggel óta dolgozik. S az én munkám bárhol elvégezhető, elég hozzá a laptopot az ölembe venni. De én is jobban szeretek az asztalnál ülni dolgozni, mert ott biztosan csak a munkáról szól minden. Laptopmal az ölemben a fotelben üldögélve sokszor munka helyett a jövődöbéli autómát tervezgetem.

Tromf, 2014

Mintha, 2014